

26. අරිය පරියේසන සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර අනේපිඬු සිටුහු විසින් කරවන ලද ජේතවනාරාමයෙහි වාසය කළහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ සිටුවරු හා පාත්‍රය ගෙන සැවැත් නුවරට පිඬු පිණිස වැඩියහ. එකල්හි බොහෝ හික්කුහු ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනකද එහි පැමිණියහ: පැමිණ ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ කීහ. “ඇවැත්නි, ආනන්දයෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ධර්මී කථාවක් අසන්ට නොලැබී බොහෝ කල් ගතවිය. ඇවැත්නි, ආනන්දයෙනි අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ධර්මී කථාවක් ඇසීමට ලබන්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙක , (කියායි) , ආයුෂ්මතුනි, එසේවි නම් රම්මක නම් බමුණාගේ ආශ්‍රමය යම් තැනෙකින්ද එතැනට පැමිණෙව්. ඒකාන්තයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ධර්මී කථාවක් අසන්නට ලබන්නාහු , යි ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ කිය “ඇවැත්නි, එසේය,” කියා ඒ හික්කුහු ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේට උන්තර දුන්හ.

2. , ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස හැසිර බතින් පසුව ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේට කථා කළහ. “ආනන්දයෙනි මිඟාරමාතෘ ප්‍රාසාදතම්චු සුචාරාම විහාරය යම් තැනෙකින්ද, දවල් කාලයේ වාසය සඳහා එහි යමු”, යි (කීහ) ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ‘එසේය ස්වාමිනි’, කියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උන්තර දුන්හ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේද සමග මිඟාරමාතෘ ප්‍රාසාද තම්චු සුචාරාමය යම් තැනෙකින්ද එතැනින් දිවා විහරනය පිණිස වැඩියහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි පලසමවතින් තැනිට ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේට කථාකොට ‘ආනන්දය, ඇඟ සෝදා ගනු සඳහා නැගෙනහිර නාන කොටුවට යමු’ යි කීහ. ,එසේය, ස්වාමිනි’ යි ආනන්ද ස්ථවිරයනි වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිලිතුරු දුන්හ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේද සමග නැගෙනහිර නාන කොටුවට වැඩියහ, වැඩ, ඇඟ සෝදා ගොඩනැගි ඇඟදිය සිඳුවමින් එකම හඳුනා සිටුවරන් යුක්තව වැඩසිටියහ.

ඉක්බිති ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීහ. ,ස්වාමිනි මේ රම්මක නම් බමුණාගේ ආශ්‍රමය සම්පයෙහි වේ. ස්වාමිනි, රම්මක නම් බමුණාගේ ආශ්‍රමය සිත් ගන්නේය. ස්වාමිනි, රම්මක නම් බ්‍රාහ්මණයාගේ ආශ්‍රමය දුටුවන් පහදවන්නේය. ස්වාමිනි, රම්මක නම් බමුණාගේ ආශ්‍රමය යම් තැනෙකින්ද අනුකම්පාකොට එහි වඩනු මැනවි., භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්ද භාවයෙන් එම ආරාධනය ඉවසූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ රම්මක නම් බමුණාගේ ආශ්‍රමය යම් තැනෙක්හිද එතැනට වැඩියහ. එකල්හි බොහෝ හිසැහු රම්මක බමුණිගේ ආශ්‍රමයට රොක්චී දැහැමි කථාවෙන් යුක්තව උන්නාහුය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ කථාවේ අවසානය බලාපොරොත්තු වෙමින් දොරටුවෙන් පිටත වැඩ සිටියහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කථා කෙලවර දැන කාරා දොර අගුළු සම්පයට තට්ටු කළහ. ඒ හිසැහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දොර හැරියාහුය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රම්මක බමුණාගේ ආශ්‍රමයට ඇතුළුව පණවන ලද බුද්ධාසනයෙහි වැඩඋන්හ. වැඩහිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිසැහුන්ගෙන් මෙසේ ඇසූහ. ,මහණෙනි, තෙපි දැන් කිනම් කථාවකින් යුක්තව සිටියහුද? නොපගේ කිනම් අතුරු කථාවක් අධාල වීද?, (කියාය) ,ස්වාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේම අරහයා පැවැති අපගේ දැහැමි කථාව විය. එවිට, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිසේක්ය,යි (කිහ). ,මහණෙනි, මැණවි, තොපි දැහැමි කථාවෙන් යුක්තව හුන්හුය, යන මේ කාරණය ශ්‍රද්ධාවෙන් ගිහිගෙන් නික්ම ගියනයෙහි පැවිදිවූ කුලපුත්‍රවූ නොපට සුදුසු මැයි, මහණෙනි, රුස්සු නොප විසින් දැහැමි කථාවක් පැවැත්වීම හෝ ආය්‍යීවූ තුෂ්ණිමිභාවය හෝ යන දෙකින් එකක් කටයුතුයි.,

3. ,මහණෙනි, මේ සෙවීමි දෙකකි. ආය්‍යීයන් විසින් කටයුතු සෙවීමය, අනාය්‍යීයන් (පෘථග්ජනයන්) විසින් කටයුතු සෙවීමය යන මේ දෙකයි. මහණෙනි, ආය්‍යීපයෝෂණ (ආය්‍යීයන් විසින් කටයුතු සෙවීම) යනු කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් තෙමේ ජාතිය ස්වභාව කොට ඇතිව ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයයි. ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ජරාව ස්වභාව කොට ඇතියක්ම සොයයි, තෙමේ ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇතියක්ම සොයයි, තෙමේ මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව මරණය ස්වභාව කොට ඇතියක්ම සොයයි, තෙමේ ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ශෝකය ස්වභාව කොට ඇතියක්ම සොයයි, තෙමේ කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇතියක්ම සොයයි.

4. ,මහණෙනි, කුමක් ජාතිය ස්වභාවකොට ඇත්තකැයි කියවිද? මහණෙනි, අඬු දරුවන් ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. දාසි දාසයන් ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. එළ-බැටළුවන් ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. කුකුළන් උරුන් ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. ඇත්, අස්, ගව, වෙලඹුන් ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. රන් රිදි ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. මහණෙනි මේ ජාතිය ස්වභාව කොට ඇති ධර්මයෝ උපධිහු නම් වෙත්. මෙහි ගිලුනාවූ මුර්ජාවූ, බැසගන්නාවූ මේ සත්‍ව තෙමේ නමා ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයයි.

,මහණෙනි, කුමක් ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තකැයි කියවිද? මහණෙනි, අඬු දරුවන් ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. දාසි දාසයන් ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. එළ-බැටළුවන් ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. කුකුළන් උරුන් ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. ඇත්, අස්, ගව, වෙලඹුන් ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. රන් රිදි ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. මහණෙනි මේ ජරාව ස්වභාව කොට ඇති ධර්මයෝ උපධිහු නම් වෙත්. මෙහි ගිලුණාවූ මුර්ජාවූ,

බැසගන්නාවූ මේ සතට තෙමේ තමා ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයයි.

මහණෙනි, කුමක් ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තකැයි කියවිද? මහණෙනි, අඹු දරුවන් ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. දාසි දාසයන් ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. එළ-බැටළුවන් ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. කුකුළන් උරන් ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. ඇත්, අස්, ගව, වෙලඹුන් ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. රන් රිදි ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. මහණෙනි මේ ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇති ධර්මයෝ ‘උපධිහු නම්’ වෙත්. මෙහි ගිලුණාවූ මුර්ජාවූ, බැසගන්නාවූ මේ සතට තෙමේ ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයයි.

මහණෙනි, කුමක් මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තකැයි කියවිද? මහණෙනි, අඹු දරුවන් මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. දාසි දාසයන් මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. එළ-බැටළුවන් මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. කුකුළන් උරන් මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. ඇත්, අස්, ගව, වෙලඹුන් මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. රන් රිදි මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. මහණෙනි මේ මරණය ස්වභාව කොට ඇති ධර්මයෝ උපධිහු නම් වෙත්. මෙහි වෙළුනාවූ මුර්ජාවූ, බැසගන්නාවූ මේ සතට තෙමේ මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයයි.

මහණෙනි, කුමක් ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තකැයි කියවිද? මහණෙනි, අඹු දරුවන් ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. දාසි දාසයන් ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. එළ-බැටළුවන් ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. කුකුළන් උරන් ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. ඇත්, අස්, ගව, වෙලඹුන් ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. රන් රිදි ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තකි. මහණෙනි මේ ශෝකය ස්වභාව කොට ඇති ධර්මයෝ උපධිහු නම් වෙත්. මෙහි වෙළුනාවූ මුර්ජාවූ, බැසගන්නාවූ මේ සතට තෙමේ ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයයි.

මහණෙනි, කුමක් කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තකැයි කියවිද? මහණෙනි, අඹු දරුවන් කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. දාසි දාසයන් කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. එළ-බැටළුවන් කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. කුකුළන් උරන් කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. ඇත්, අස්, ගව, වෙලඹුන් කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. රන් රිදි කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තකි. මහණෙනි මේ කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇති ධර්මයෝ උපධිහු නම් වෙත්. මෙහි වෙළුනාවූ මුර්ජාවූ, බැසගන්නාවූ මේ සතට තෙමේ කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයයි. මහණෙනි, මේ අනායාසී (පෘථග්ජනයන්ගේ) සෙවීමයි.

5. ,මහණෙනි, ආයාසී පර්යේෂණය (ආයාසීයන්ගේ සෙවීම) කවරේ ද ? මහණෙනි, ‘මේ ලෝකයෙහි ඇතැමෙක් ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ජාතිය ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දොෂය දැන, ඉපදීමක් නැති, නිරුත්තරවූ සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ සොයයි.

තෙමේ ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ජරාව ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැන, ජරාවක් නැති, නිරුත්තරවූ සතර යෝගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ සොයයි.

තෙමේ ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැන, ව්‍යාධියක් නැති, නිරුත්තරවූ සතර යෝගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ සොයයි.

තෙමේ මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව මරණය ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැන, මරණයක් නැති, නිරුත්තරවූ සතර යෝගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ සොයයි.

තෙමේ ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ශෝකය ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැන, ශෝකයක් නැති, නිරුත්තරවූ සතර යෝගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ සොයයි.

තෙමේ කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැන, කෙලෙස් සහිත ස්වභාවයක් නැති, නිරුත්තරවූ සතර යෝගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ සොයයි. මහණෙනි, මේ ආයතීවූ සෙවීමයි.

6. මහණෙනි, මමද බුදුවන්නට පෙර බුදුනොවූ බෝසත් වූයේම තෙමේ ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සෙවීම්.

තෙමේ ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සෙවීම්.

තෙමේ ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සෙවීම්.

තෙමේ මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සෙවීම්.

තෙමේ ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සෙවීම්.

තෙමේ කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සෙවීම්.

මහණෙනි, ඒ මට මෙබඳු කල්පනාවක් විය. කුමක් හෙයින් මම ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයන්නෙමිද ? කුමක් හෙයින් ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයන්නෙමිද ? කුමක් හෙයින් ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයන්නෙමිද? කුමක් හෙයින් මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයන්නෙමිද ? කුමක් හෙයින් ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයන්නෙමිද? කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තක්ම සොයන්නෙමිද ? යම් හෙයකින් ජාතිය ස්වභාවකොට ඇත්තාවූ මම ජාතිය ස්වභාවකොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැක ජාතියක් නැති අනුත්තරවූ සතර යෝගයෙන් මිදුණාවූ නිවණ සොයන්නෙමි නම්, ජරාව ස්වභාවකොට ඇත්තාවූ මම ජරාව ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැක ජරාවක් නැති අනුත්තරවූ සතර යෝගයෙන් මිදුණාවූ නිවණ සොයන්නෙමි නම්, ව්‍යාධිය ස්වභාවකොට ඇත්තාවූ මම ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැක ව්‍යාධියක් නැති අනුත්තරවූ සතර යෝගයෙන් මිදුණාවූ නිවණ සොයන්නෙමි නම්, මරණය

ස්වභාවකොට ඇත්තාවූ මම මරණය ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැක මරණයක් නැති අනුත්තරවූ සතර යොගයෙන් මිදුණාවූ නිවණ සොයන්නෙමි නම්, ශෝකය ස්වභාවකොට ඇත්තාවූ මම ශෝකය ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැක ශෝකයක් නැති අනුත්තරවූ සතර යොගයෙන් මිදුණාවූ නිවණ සොයන්නෙමි නම්, කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාවකොට ඇති මම කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැක කෙලෙස් සහිත ස්වභාවයක් නැති අනුත්තරවූ සතර යොගයෙන් මිදුණාවූ නිවණ සොයන්නෙමි නම් හොදය. (යනුවෙන්)

7. මහණෙනි, ඒ මම එයින් ටික කලකට පසු, තරුණ වයස් ඇත්තේම, කප්පු හිසකෙස් ඇත්තේම, පලමුවෙනි වයසෙහි යහපත් යොවුන භාවයෙන් යුක්තවූයේ, නොකැමැතිවූ මවුපියන් අඬද්දී, හිසකෙස් රැවුල් බා කහවත් හැඳගෙන ගිහිගෙන් නික්ම අනගාරිකව පැවිදි වීම්. මෙසේ පැවිදිවූ මම කුසල් කුමක්දැයි සොයමින් නිරැන්තරවූ උතුම් නිව්භාණය සොයමින් කාලාම ගොත්‍ර ඇති ආළාර නවුස්තෙම යම් තැනෙක්හිද එතැනට ගියෙමි, ගොස්, කාලාම ගොත්‍ර ඇති ආළාර නාපසයාට මෙසේ කියෙමි. “ඇවැත්නි කාලාමයෙනි, මම මේ සස්තෙහි උතුම් හැසිරීමෙහි පිළිපැදීමට කැමැත්තෙමි’ යි (යනුය) මහණෙනි මෙසේ කී කල්හි කාලාමනමිවූ ආළාරනෙම මට මෙසේ කියේය., “යම් තැනෙක නුවණැත්තාවූ පුරුෂයෙක් නොබෝ කලකින් ස්වකීය ආවායීවරයාගේ ධර්මය දැන ප්‍රත්‍යක්‍ෂකොට වාසය කරන්නේද මේ ධර්මය තෙම එබඳුය. එහෙයින් ආයුෂ්මත් තෙම වාසයකෙරේවා”, යි (යනුවෙන්).

මහණෙනි, ඒ මම නොබෝ කලකින් වහාම ඔවුන්ගේ ධර්මය අසා ඉගෙන ගත්තෙමි. මහණෙනි, ඒ මම ඔහු කියූ දෙයට පිළිතුරු දීමට නොලේ සෙලවූ පමණින් පිළිතුරු දුන් පමණින් දැනීම ස්ථිරයයි යන වචනයද කියමි. දනිමි, දකිමිසි ද කියමි. මා පමණක් නොව අන්‍යයෝද (මා ගැන) එසේ ප්‍රකාශ කරති. මහණෙනි, ඒ මට ආළාරකාලාම තෙම මේ ධර්මය හුදෙක් ඇදහීම පමණකින් තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට දැන වාසය කරමිසි ප්‍රකාශ නොකරයි. ආළාරකාලාම තෙම එකාන්තයෙන් මේ ධර්මය දැන දැක වාසය කෙරේය යන අදහස පහළ විය. ඉක්බිති, මහණෙනි, මම ආළාරකාලාමයන් වෙත ගොස් මෙසේ ඇසිමි. ‘ඇවැත්නි, කාලාමයෙනි, කොපමණකින් තෙමේ මේ ධර්මය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට ඊට එළඹ ප්‍රකාශ කෙරේදැ’යි (කියාය) මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි ආළාරකාලාම තෙම ආකිඤ්චඤ්ඤායනනය දක්වා කියේය. මහණෙනි, ඒ මට මේ අදහස පහළ විය. ආළාරකාලාමහට පමණක් ශ්‍රද්ධාව ඇත්තේ නොවෙයි. මටද ශ්‍රද්ධාව ඇත. ආළාරකාලාමහට පමණක් විශ්වී ඇත්තේ නොවෙයි. මටද විශ්වී ඇත්තේය. ආළාරකාලාම හට පමණක් සිහිය ඇත්තේ නොවෙයි. මටද සිහිය ඇත්තේය. ආළාරකාලාම හට පමණක් සමාධිය ඇත්තේ නොවෙයි. මටද සමාධිය ඇත්තේය. ආළාරකාලාම හට පමණක් ප්‍රඥාව ඇත්තේ නොවෙයි. මටද ප්‍රඥාව ඇත්තේය. ආළාරකාලාමයා යම් ධර්මයක් ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට දැන වාසය කරමිසි කියයි නම් ඒ ධර්මය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට දැනගන්නට විශ්වී කරන්නෙමි නම් හොදය (කියායි).

මහණෙනි, ඒ මම නොබෝ කලකින් වහාම ඒ ධර්මය මමම දැන ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කෙලෙමි. ‘මහණෙනි, ඉක්බිති මම ආළාරකාලාම තෙම යම් තැනෙක්හිද එතැනට ගියෙමි:

ගොස් ආලාරකාලාමයන්ගෙන් ‘ඇවැන්නි කාලාමයෙනි, මේ ධර්මය නමා ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට දැනගෙන ප්‍රකාශ කරන්නේ මෙපමණකින්ය’ යි (හෙතෙම කියේය) ‘ඇවැන්නි මමත් මේ ධර්මය මෙපමණකින් දැනගෙන වාසය කෙරෙමි’ යි (කියෙමි.)

ඇවැන්නි, යම් ඒ අපි ආයුෂමතුන් වැනිවූ සමාන බඹසර ඇත්තෙකු දක්නෙමුද ඒ අපට ලාභයෙකි. උතුම් ලාභයකි. මම යම් ධර්මයක් තෙමීම ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට දැන ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කරන්නෙමි ද, ඒ ධර්මය ඔබද තෙමීම ප්‍රත්‍යක්‍ෂව දැන ඊට පැමිණ වාසය කරන්නෙහිය. ඔබ යම් ධර්මයක් ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට දැනගෙන වාසය කරන්නෙහි නම්, ඒ ධර්මය මමද ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට දැනගෙන ප්‍රකාශකරමි. මෙසේ මම යම් ධර්මයක් දනිමි නම් මමද ඒ ධර්මය දනිමි. මෙසේ මම යම් බඳුද ඔබත් එබඳුය. ඔබ යම් බඳුද මාත් එබඳුය. ඇවැන්නි, එනු මැනව දෙදෙනම එක්ව මේ ශිෂ්‍ය සමූහය පාලනය කරමු’යි. (කියේය) ,මහණෙනි, මෙසේ මාගේ ආවාය්‍යීවූම ආලාරකාලාම තෙම අනවැසිවූ මා සමසම නැන්හි නැබිය. උසස් පූජායෙන් පිදිය.

මහණෙනි, ඒ මට මෙසේ සිතවිය. මේ ධර්මය තෙම කලකිරීම පිණිස, නොඇල්ම පිණිස, කෙලෙස් නැති කිරීම පිණිස, කෙලෙස් සංසිදීම පිණිස, විශේෂයෙන් දැනගැනීම පිණිස, අවබෝධය පිණිස, නිවන් පිණිස නොපවතියි. ආකිඤ්චඤ්ඤායනන බඹලොව ඉපදීම පිණිස පමණක් පවතියි.

මහණෙනි, ඒ මම ඒ ධර්මය ප්‍රමාණ නොවේයයි සලකා ඒ ධර්මයෙහි කලකිරී ඉවත්ව ගියෙමි.

8. මහණෙනි, ඒ මම කුසල් කුමක්දැයි සොයමින්, නිරුත්තරවූ උතුම් නිර්වාණය සොයමින් උද්දකරාම පුත්ත තෙම යම් නැතෙක්හිද එතනට ගියෙමි. ගොස් උද්දකරාම පුත්ත තාපසයාට මෙසේ කියෙමි. ‘ඇවැන්නි, මම මේ ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නට කැමැත්තෙමි’යි (කියෙමි) ,මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි උද්දකරාම පුත්ත තෙම මට මෙසේ කියේය. ‘යම් නැතක නුවණැත්තා වූ පුරුෂයෙක් තෙම නොබෝ කලකින් ස්වකිය ආවාය්‍යීවරයාගේ ධර්මය නමා ම දැන ප්‍රත්‍යක්‍ෂකොට වාසය කරන්නේද මේ ධර්මය තෙම එබඳුය. එහෙයින් ආයුෂමත් තෙම වාචසය කෙරේවායි. (කියාය)

මහණෙනි, ඒ මම නොබෝ කලකින් වහාම ඔවුන්ගේ ධර්මය ඉගෙන ගත්තෙමි.

මහණෙනි, ඒ මම ඔහුට උත්තර දීමට නොලේ සෙලවූ පමණින් වචනයක් කියූ පමණින් දනිම යන වචනයද දැනීම ස්ථිරය යන වචනයද ප්‍රකාශ කරමි. මම දනිමි-දකිමියයි කියමි. මා පමණක් නොව අන්‍යයෝද (මා ගැන) එසේ කියතියි කියමි.

මහණෙනි, ඒ මට මෙබඳු සිතක් විය. උද්දකරාම පුත්ත තෙම මේ ධර්මය හුදෙක් ඇදහිමි පමණකින් තෙමීම ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට දැනගෙන වාසය කරමියි ප්‍රකාශ නොකරයි. උද්දකරාම පුත්ත තෙම ඒකාන්තයෙන් මේ ධර්මය දැන දැක වාසය කෙලෙසයි (මට කල්පනා විය) ඉක්බිති මහණෙනි, මම උද්දකරාම පුත්ත යම් නැතකද එතනට පැමිණියෙමි. පැමිණ මෙසේ ඇසිමි.

“ඇවැන් රාමයෙන්, කොපමණකින් මේ ධර්මය තෙමීම ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට ඊට එලඹ ප්‍රකාශ කෙරේදැ”,යි (කියාය) මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි උද්දකරාමපුත්ත තෙම

නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනාය දක්වා කියේය. මහණෙනි, ඒ මට මෙසේ සිත්විය. රාම හටම ශ්‍රද්ධාව ඇත්තේ නොවෙයි. මටද ශ්‍රද්ධාව ඇත. රාම හටම වියඹී ඇත්තේ නොවෙයි. මටද වියඹී ඇත්තේය. රාම හටම සමාධිය ඇත්තේ නොවෙයි. මටද සමාධිය ඇත්තේය. රාම හටම ප්‍රඥාව ඇත්තේ නොවෙයි. මටද ප්‍රඥාව ඇත්තේය. රාම නෙම ,යම් ධර්මයක් තමන්ම දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට වාසය කරමිසි' කියයි නම් ඒ ධර්මය තමන්ම ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම සඳහා වියඹී කරන්නෙමි නම් යහපත්ය (කියාය.)

මහණෙනි, නොබෝ කලකින් වහාම ඒ ධර්මය මමද ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කෙලෙමි. 'මහණෙනි, ඉක්බිති මම උද්දකරාම පුත්ත නෙම යම් තැනෙකිහිද එනනට ගියෙමි. ගොස් උද්දකරාම පුත්තහට මෙසේ කිවෙමි. 'ඇවැත් රාමයෙනි, මෙපමණකින් මේ ධර්මය තෙමීම ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැනගෙන ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කරන්නේ දැයි රාම පුත්තගෙන් ඇසිමි. ඇවැත්නි, මේ ධර්මය රාම තෙමීම මෙතෙකින් තෙමීමද ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැන ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ තෙර්ජයයි (හෙතෙම කියේය) ඇවැත්නි, මමත් මේ ධර්මය මෙපමණකින් තමාම ප්‍රත්‍යක්ෂව දැන ඊට පැමිණ වාසය කරමිසි කියෙමි.

ඇවැත්නි, යම් ඒ අපි ආයුෂමතුන් වැනිවූ සමාන බඹසර ඇත්තෙකු දකිමුද ඒ අපට ලාභයෙකි. උතුම් ලාභයකි. මෙසේ යම් ධර්මයක් රාම තෙමීම තමාම ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැනගෙන ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කෙලේද ඒ ධර්මය ඔබද තමාම ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැන ඊට පැමිණ වාසය කරන්නෙහිය. ඔබ යම් ධර්මයක් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැන ඊට පැමිණ වාසය කරන්නෙහිද, ඒ ධර්මය රාම තෙමීම ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැනගෙන ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කෙලේය. මෙසේ රාම තෙමීම යම් ධර්මයක් දැනියද ඔබද එය දන්නෙහිය, ඔබ යම් ධර්මයක් දන්නෙහිද රාම තෙමීම ඒ ධර්මය දැනිය. මෙසේ රාම යම්බඳුද ඔබත් එබඳුය. ඇවැත්නි, එව දෙදෙනම එක්ව මේ ගිණ්‍ය සමුහයා පාලනය කරමුයි (කියේය.)

මහණෙනි, මෙසේ එක්ව බඹසර වසන්නෙක්වූ උද්දකරාමපුත්ත තෙමීම මා ආවායී තනතුරෙහි තැබිය. උතුම් පුජායෙන් පිදිය.

මහණෙනි, ඒ මට මෙසේ සිත් විය. මේ ධර්මයතෙම කලකිරීම පිණිස, නො ඇල්ම පිණිස, කෙලෙස් නැති නිරීම පිණිස, කෙලෙස් සංසිදීම පිණිස, දැනගැනීම පිණිස, අවබෝධය පිණිස, නිවන් පිණිස, නොපවතියි. නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනා බඹලොව ඉලදීම පිණිස පමණක් පවතියි.

මහණෙනි, ඒ මම ඒ ධර්මය ප්‍රමාණ නොකොට ඒ ධර්මයෙහි කලකිරී ඉවත්ව ගියෙමි.

9. ,මහණෙනි, ඒ මම කුසල් කුමක්දැයි සොයමින් අනුත්තරවූ නිව්භාණය සොයමින් මගධරට පිලිවෙලින් සැරිසරා යන්නෙමි උරුවෙලේ දනව්වෙහි සේනානි නම් නියමිගම යම් තැනෙකිහිද එහි ගියෙමි. එහි ගලායන ගඟ ඇත්තාවූද සුදු වැලිතලා ඇත්තාවූද යහපත් නොටවල් ඇත්තාවූද භාත්පස ගොදුරුගම් ඇත්තාවූද ප්‍රසාදය එළවන්නාවූ සිත් සතුටුකරන්නාවූ වන ලැහැබක් ඇති බිම් පෙදෙසක් දිටිමි. මහණෙනි, ඒ මට මෙසේ සිත් විය. ඒකාන්තයෙන් බිම් පෙදෙස සිත්කලුය, වන ලැහැබ ප්‍රසාදය එළවන්නේය, දිය ගලා බස්නා සුදුවැලි තලා ඇති මනා නොටු ඇති ගඟද

සිත්තලය. භාත්පස ගොඳුරු ගමද වෙයි, වියාය කරණ කුල පුත්‍රයෙකුට වියාය කිරීම පිණිස මේ ස්ථානය සුදුසුයයි (කියායි).

මහණෙනි, ඒ මම වියාය කිරීම පිණිස මෙතැන සුදුසු යයි සිතා වියාය වැඩීම පිණිස එහිම හිඳගත්තෙමි.

10. ,මහණෙනි, ඒ මම, තෙමේ ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ජාතිය ස්වභාවකොට ඇති දෙයෙහි දොෂය දැන ජාතියක් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිර්වාණය සොයන්නෙමි ජාතියක් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ අවබෝධ කර ගනිමි.

,තෙමේ ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ජරාව ස්වභාවකොට ඇති දෙයෙහි දොෂය දැන ජරාවක් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිර්වාණය සොයන්නෙමි ජරාවක් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ අවබෝධ කර ගනිමි.

,තෙමේ ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ව්‍යාධිය ස්වභාවකොට ඇති දෙයෙහි දොෂය දැන ව්‍යාධියක් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිර්වාණය සොයන්නෙමි ව්‍යාධියක් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ අවබෝධ කර ගනිමි.

,තෙමේ මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව මරණය ස්වභාවකොට ඇති දෙයෙහි දොෂය දැන මරණයක් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිර්වාණය සොයන්නෙමි මරණයක් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ අවබෝධ කර ගනිමි.

,තෙමේ ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව ශෝකය ස්වභාවකොට ඇති දෙයෙහි දොෂය දැන ශෝකයක් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිර්වාණය සොයන්නෙමි ශෝකයක් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ අවබෝධ කර ගනිමි.

,තෙමේ කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තෙක්ව කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාවකොට ඇති දෙයෙහි දොෂය දැන කෙලෙස් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිර්වාණය සොයන්නෙමි කෙලෙස් නැති අනුත්තරවූ, සතර යොගයෙන් මිදුනාවූ නිවණ අවබෝධ කර ගනිමි.

මට සියල්ල දක්නා නුවණ පහළ විය. මාගේ අර්හත් ඵලය නැවත වෙනස් කළ නොහැකිය, මේ මගේ අන්තිම ජාතියය, නැවත ඉපදීමක් නැත යන දැනීම මට ඇති විය.

11. ,මහණෙනි, ඒ මට මෙසේ අදහස් විය. මා විසින් අවබෝධ කරගන්නාලද මේ ධර්මය, ගැඹුරුය, දැකීම දුෂ්කරය, අවබෝධ කරගැනීම අමාරුය, ශාන්තය, ප්‍රණීතය, නකීයෙන් බැසගත නොහැක, සියුම්ය, පණ්ඩනයන් විසින් දතයුතුය. මේ සත්‍ව ප්‍රජාව පංචකාමයෙහි ඇලී සතුටු වන්නිය. පංචකාමයෙහි ආශා ඇත්තිය. පංචකාමයෙහි සතුටු වූවාය. පංචකාමයෙහි ඇලී සතුටු වන්නාවූ පංචකාමයට ආශා කරන්නාවූ පංචකාමයෙන් සතුටුවන්නාවූ මේ සත්‍ව සමූහයා විසින් මේ හේතුවෙන් මේ ඵලය ඇති වන්නේය යන පටිච්චසමුප්පාදය දැන ගැනීම අපහසුය. සියලු සංස්කාරයන්ගේ සංසිද්ධිමට හේතුවූ සියලු උපධිත්තෙන් මිදීමට හේතුවූ තෘෂ්ණාව

මැනව. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ධර්මය දෙසන සේක්වා, ඒ ධර්මය දැන ගන්නෝ වන්නාහ'.

13. ,මහණෙනි, එකල්හි මම බඹහුගේද ආරාධනාව දැන සත්‍වයන් කෙරෙහිද කරුණාවෙන් බුදු ඇසින් ලොව බැලිමි. මහණෙනි, බුදු ඇසින් ලොව බලන්නාවූ මම ස්වල්පවූ රාගාදී කෙලෙස් ඇත්තාවූද මහත්වූ රාගාදී කෙලෙස් ඇත්තාවූද තියුණුවූ ශ්‍රද්ධාදී ඉන්ද්‍රිය ඇත්තාවූද මෘදුවූ ඉන්ද්‍රිය ඇත්තාවූද ශ්‍රද්ධාදී යහපත් ආකාර ඇත්තාවූද පහසුවෙන් ධර්මය අවබෝධ කරවිය හැකිවූද, පරලොව හා වරදෙහි හය දකිමින් වාසය කරන්නාවූ සත්‍වයන් දුටිමි.

යම්සේ නම් උපුල් විලක හෝ හෙළ උපුල් විලක හෝ හෙළ පියුම් විලක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පියුම් හෝ හෙළ පියුම් හෝ දියෙහි හටගන්නාහු දියෙහි වැටුණාහු දියෙන් මතු නොවී දිය ඇතුළේම පොෂ්‍ය වෙත්ද, ඇතැම් පියුම් හෝ හෙළ පියුම් හෝ දියෙහි හටගන්නාහු දියෙහි වැටුණාහු දිය හා සමච්ඡිද්‍රව්‍යයාහුද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මම බුදු ඇසින් ලොකය බලන්නෙමි ස්වල්පවූ රාගාදී කෙලෙස් ඇත්තාවූද මහත්වූ කෙලෙස් ඇත්තාවූද තියුණුවූ ශ්‍රද්ධාදී ඉන්ද්‍රිය ඇත්තාවූද, මෘදුවූ ඉන්ද්‍රිය ඇත්තාවූද, ශ්‍රද්ධාව ආදී යහපත් ආකාර ඇත්තාවූද, පහසුවෙන් ධර්මය අවබෝධ කරවිය හැකිවූද, පරලොව හා වරදෙහි හය දකිමින් වාසය කරන්නාවූද සත්‍වයන් දුටිමි.

මහණෙනි, ඉක්බිති මම සහම්පති බ්‍රහ්මයාට ගාථාවකින් පෙරලා මෙසේ කිමි.

බ්‍රහ්මය, වෙහෙස පිළිබඳ හැගිමි ඇතිව ප්‍රගුණවූ උතුම් ධර්මය නොකියෙමි, ඒ සත්‍වයන්හට නිවණෙහි දොරටු හරින ලදහ. යම් කෙනෙක් තුමු කන් ඇත්තාහුද අසනු කැමැත්තාහුද ඔහු ශ්‍රද්ධාව එළවත්වා.,

,මහණෙනි, ඉක්බිති සහම්පති බ්‍රහ්මයාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ධර්ම දෙශනාව පිණිස කරණ ලද අවකාශ ඇත්තේ වෙමියි මා වැඳ පැදකුණුටකාට එහිම අතුරුදහන් විය.

14. ,මහණෙනි, ඒ මට මෙසේ සිත් විය. කවරෙකුට මම මේ ධර්මය පළමුවෙන් දෙශනා කරන්නෙමිද? කවරෙක් මේ ධර්මය වහා අවබෝධ කරගන්නේදැ'යි (කියාය) 'මහණෙනි, ඒ මට මේ ආළාරකාලාම නෙම පණ්ඩිතය නුවණැත්තේය. බොහෝ කලක් මුළුල්ලෙහි ස්වල්පවූ රාගාදී කෙලෙස් ඇත්තෙක. යම් හෙයකින් මම ආළාරකාලාමහට පළමුකොට ධර්මය දෙසන්නෙමි නම් හෙතෙම මේ ධර්මය වහාම අවබෝධ කර ගන්නේයයි, සිත් විය. මහණෙනි, එකල්හි දෙවනාවෙක් මා කරා එළඹ ස්වාමීනි, ආළාරකාලාම නෙම මින් සන්ද්‍රවසකට පෙර කාලක්‍රියා කල්ලේයය' කිය. මටද ආළාරකාලාම නෙම සන්ද්‍රවසකට පෙර කාලක්‍රියා කල්ලේය යන ඥානය පහළවිය.

,මහණෙනි, ඒ මට, ආළාරකාලාමහට වූයේ මහත් පිරිහිමකි, ඉදින් හෙතෙම මේ ධර්මය ඇසූයේ නම් වහාම අවබෝධ කර ගන්නේයයි සිත් විය.

,මහණෙනි, ඒ මට, මම කවරෙකුට පළමුව ධර්මදෙශනා කරන්නෙමිද ? කවරෙක් මේ ධර්මය වහා අවබෝධ කරගන්නේදැ යි සිත් විය. මහණෙනි, ඉක්බිති මට උද්දකරාමපුත්තනෙම පණ්ඩිතය නුවණැත්තේය. බොහෝ කලක් මුළුල්ලෙහි ස්වල්පවූ රාගාදී කෙලෙස් ඇත්තෙක. යම් හෙයකින්

මම උද්දකරාම පූත්තභට පළමුකොට ධර්මය දෙසන්නෙමි නමි හෙතෙම මේ ධර්මය වහාම දැනගන්නේයයි අදහස් විය. මහණෙනි, එකල්හි දෙවනාවෙක් මා කරා එළඹ “ස්වමිති, උද්දකරාම පූත්ත තෙම ඊයේ රාත්‍රී කාලක්‍රියා කෙළේ”යයි කිය. උද්දකරාම පූත්ත ඊයේ රාත්‍රී කාලක්‍රියා කෙළේය, යන ඥානය මටද පහළ විය. ඒ මට, කවරෙකුට මම පළමුව ධර්ම දෙශනා කරන්නෙමිද ? කවරෙක් මේ ධර්මය වහා අවබෝධ කරන්නේදැ යි අදහස් විය. මහණෙනි, ඒ මට මේ කල්පනාව ඇති විය, යම් කෙනෙක් මට ප්‍රධාන වීර්යය කරන කාලයෙහි උපස්ථාන කළාහුද ඒ පස්වග හික්‍ෂුහු මට බොහෝ උපකාරී වූහ මම පළමු කොට පස්වග මහණුන්හට ධර්ම දෙශනා කරන්නෙමි නමි යෙහෙකි (කියාය.) මහණෙනි, ඒ මට, දැන් පස්වග මහණහු කොතැන්හි වෙසෙත් දැයි අදහස්විය. මහණෙනි, මම පිරිසුදුව මිනිස් ඇස ඉක්ම පැවැත්තාවූ දිවැසින් බරණැස් නුවර ඉසිපතනයෙහි මිගදාය නමි ස්ථානයෙහි වාසය කරන්නාවූ පස්වග හික්‍ෂුන් දුටුවෙමි.

15. ,මහණෙනි, ඉක්බිති මම උරුවෙල් දනව් වෙහි කැමතිනාක්කල් වාසය කොට බරණැස යම් තැනෙක්හිද එනනට ගියෙමි. මහණෙනි, උපක නමි ආජිවකයෙක් ගයාවටත් අතර බොධිටත් දිර්ඝාමාර්ගයෙහි යන්නාවූ මා දුටුවෙය. දැක මට මෙසේ කිය. “ඇවැත්ති ඔබගේ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉතාමත්ම පැහැපත්ය, ශරීර වණිය පිරිසුදුය, භාත්පසින් බබලන්නේය. ඇවැත්ති, ඔබ කවරෙකු උදෙසා පැවිදි වූයෙහිද ? ඔබ කවරෙකුගේ ධර්මය රුවි කරන්නේද?” මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි මම උපක නමි ආජිවකයාට ගාථාවලින් මෙසේ කීවෙමි.

,සියලු ත්‍රෛභූමක ධර්මයන් මැඩ පැවැත්වූ සියලු වාතුර්භූමක ධර්මයන් දැනගන්නාවූ සියලු ත්‍රෛභූමක ධර්මයන්හි නොඇලුණාවූ සියලු ත්‍රෛභූමක ධර්මයන් පහ කළාවූ නිවන් අරමුණු කිරීමෙන් හවයෙන් මිදුණාවූ මම තෙමේම චතුස්සත්‍රය අවබෝධ කොට අතික් කවරෙකු ගුරුවරයා යයි දක්වන්නෙමිද ?

,මට ගුරුවරයෙක් නැත. මට සමාන වූවෙක්ද නැත. දෙවියන් සහිත ලොකයෙහි මට සමාන පුද්ගලයෙක් නැත.

ලෝකයෙහි මම රහත් පුද්ගලයෙක් වෙමි. මම නිරුත්තරවූ ශාස්තෘ වෙමි. කෙලෙස් ගිහි නිවීමෙන් සිසිල්වූ එහෙයින්ම නිවුණාවූ අසභායවූ සම්මා සම්බුද්ධ වෙමි.

අවිද්‍යාවෙන් අන්ධවූ ලෝකයෙහි අමෘත බෙරය වයමින් ධර්මචක්‍රය පැවැත්වීම සඳහා කසිරට බරණැස් නුවර බලා යමි,’

,ඇවැත්ති, ඔබ යම්සේ ප්‍රකාශ කෙරෙහිද එසේ ඔබ අනන්තජින නමි වන්නට සුදුසුය.,

,උපකය, යම් කෙනෙක් තුමු නිවණට පැමිණියාහුද ඒකාන්තයෙන් එබඳු මා වැන්නෝ ජිනනම් වෙත්. මා විසින් පාපධර්මයෝ දිනනලදහ. එහෙයින් මම ජින නමි වෙමි යි’ (කියෙමි)

,මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි උපක නමි ආජිවකතෙම ‘ඇවැත්ති එසේත් විය හැකි යයි’ කියා හිස වනා අත් මගකින් ගියේය.

16. ,මහණෙනි, ඉක්බිති මම පිලිවෙලින් ගමන් කරනුයේ බරණැස් නුවර ඉසිපතනයෙහි මිගදාය නම් ස්ථානය යම් තැනෙක්හිද පස්වග මහණහු යම් තැනෙක්හිද, එතනට පැමිණියෙමි. මහණෙනි, පස්වග හික්කුහු එන්නාවූ මා දුර්දම දුටුවාහුය: දැක එකිනෙකා මෙසේ කථා කරගත්හ. ඇවැන්නි, මේ ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම විවරාදි ප්‍රත්‍ය බහුලකොට ඇති බවට පැමිණ විසිකිරීමෙන් පිරිහි විවරාදි ප්‍රත්‍ය බහුලභාවයට පෙරලි සිට එන්නේය. ඔහු නොවැදිය යුතුය. ඔහුට පෙර ගමන්නොකළ යුතුය, ඔහුගේ පිත්‍ර සිවුරු නොපිලිගත යුතුය. එහෙත් අස්නක් පැනවිය යුතුය කැමති නම් වාඩිවන්නේය. (කියායි) ,මහණෙනි, මා ලංවන්නට ලංවන්නට පස්වග මහණහු ස්වකීය කතිකාවෙහි සිටීමට අසමර්ථ වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් මට පෙරගමන් කොට පාත්‍ර සිවුරු පිලිගන්නාහුය. ඇතැම් කෙනෙක් අසුන් පැණවූහ. ඇතැම් කෙනෙක් පා සෝදන දිය තැබූහ. එතකුදු වුවත් මට ‘ගෞතම’ යන නමින්ද ‘ඇවැන්නියයි’ද කථාකරති. මහණෙනි, එසේ කි කල්හි මම පස්වග මහණුන්හට මෙසේ කියෙමි. “මහණෙනි, තථාගතයන්හට නම කියමිනුත් ‘ඇවැන්නි’ කියමිනුත් කථා නොකරවි.”

මහණෙනි, තථාගත තෙම රහන්ය. සමයක්සම්බුද්ධය. ධම්මුචණයට කන් නමවි. නිව්භිණය අවබෝධ කරන ලදි. මම අනුශාසනා කරමි මම ධම්මය දෙශනා කරමි අනුශාසනය පරිදි පිලිපදින්නාවූ කුලපුත්‍රයෝ යම් නිව්භිණයක් පිණිස මනාකොට ගිහිගෙන් නික්ම ගාසනයෙහි පැවිදි වෙත්ද මාගී බුහුමවය්භාව අවසාන කොට ඇති නිරුත්තරවූ ඒ නිව්භිණය මේ ආත්මයෙහිම තුමු නුවණින් දැන, ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරවියයි’ කියෙමි.

මහණෙනි, මෙසේ කි කල්හි පස්වග හික්කුහු මට මෙසේ කිවාහුය. ඇවැන්නි, ගෞතමයෙනි, ඔබ ඒ දුෂ්කර ඉරියව් පැවැත්වීමෙනුත් ඒ දුෂ්කර පිලිවෙත් පිරිමෙනුත් ඒ දුෂ්කර ක්‍රියාවෙනුත් මනුෂ්‍ය ධම්මයට වැඩිවූ ආය්භාවය ඇති කිරීමට සමථී නුවණක් නොලැබුවෙහිය. දැන් බොහෝ සිවුරු පිරිකර ඇතිව, විය්භි කිරීමෙන් පිරිහි සිවුරු ආදිය බහුල කොට ඇති බවට හැරී සිටිමින් මනුෂ්‍ය ධම්මයට වැඩිවූ ආය්භාවය ඇති කිරීමට සමථී නුවණක් ලබන්නෙහිදැයි, කිහ.

,මහණෙනි, මෙසේ කි කල්හි මම පස්වග මහණුන්හට මෙසේ කියෙමි. ‘මහණෙනි, තථාගත තෙම විවරාදිය බහුල කොට විය්භි කිරීමෙන් පිරිහුණේ නොවේ, බාහුලික බවට වැටුණේ නොවේ. මහණෙනි, තථාගත තෙම රහන්ය. සමයක්සම්බුද්ධය. ධම්මුචණයට කන් නමවි. නිව්භිණය අවබෝධ කරන ලදි. මම අනුශාසනා කරමි. මම ධම්මය දෙශනාකරමි. අනුශාසනය පරිදි පිලිපදිමින් කුලපුත්‍රයෝ යම් නිව්භිණයක් පිණිස මනාකොට ගිහිගෙන් නික්ම ගාසනයෙහි පැවිදි වෙත්ද මාගී බුහුමවය්භාව කෙලවර කොට ඇති නිරුත්තරවූ ඒ නිව්භිණය මේ ආත්මයෙහි තුමු නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරවියයි’ කියෙමි.

දෙවනුවත් පස්වග මහණහු මට මෙසේ කිහ. ඇවැන්නි, ගෞතමයෙනි, ඔබ ඒ දුෂ්කර ඉරියව් පැවැත්වීමෙනුත් ඒ දුෂ්කර පිලිවෙත් පිරිමෙනුත් ඒ දුෂ්කර ක්‍රියාවෙනුත් මනුෂ්‍ය ධම්මයට වැඩිවූ ආය්භාවය ඇති කිරීමට සමථී නුවණක් නොලැබුවෙහිය. දැන් බොහෝ සිවුරු පිරිකර ඇතිව, විය්භි කිරීමෙන් පිරිහි සිවුරු ආදිය බහුල කොට ඇති බවට හැරී සිටිමින් මනුෂ්‍ය ධම්මයට වැඩිවූ ආය්භාවය ඇති කිරීමට සමථී නුවණක් ලබන්නෙහිදැයි, කිහ.

,මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි මම පස්වග මහණුන්ට මෙසේ කියෙමි, මහණෙනි, තථාගතතෙම විචරාදිය බහුල කොට ඇත්තෙක් නොවේ. වියාසී කිරීමෙන් පිරිහුණේ නොවේ, බාහුලික බවට වැටුණේ නොවේ. මහණෙනි, තථාගත තෙම රහන්ය. සමාසක් සම්බුද්ධය. ධම්මුච්ඡායට කන් නමවි. නිව්චාණය අවබෝධ කරන ලදී. මම අනුශාසනා කරමි. මම ධර්මය දෙශනා කරමි. අනුශාසනය පරිදි පිලිපදිමින් කුලපුත්‍රයෝ යම් නිව්චාණයක් පිණිස මැනවින් ගිහිගෙන් නික්ම ගාසනයෙහි පැවිදි වෙත්ද මාගී බුහුම වරියාව කෙලවර කොට ඇති නිරුත්තරවූ ඒ නිව්චාණය මේ ආත්මයෙහි තුමු නුවණින් දැන, ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරවියයි කියෙමි.

තුන් වෙනුවද පස්වග මහණහු මට මෙසේ කීහ. ඇවැන්නි, ගෞතමයෙනි, ඔබ ඒ දූෂකර ඉරියව් පැවැත්වීමෙනුත් ඒ දූෂකර පිලිවෙත් පිරිමෙනුත් ඒ දූෂකර ක්‍රියාවෙනුත් මනුෂ්‍ය ධර්මයට වැඩිවූ ආයාසිභාවය ඇති කිරීමට සමථී නුවණක් නොලැබුවෙහිය. දැන් බොහෝ සිවුරු පිරිකර ඇතිව, වියාසී කිරීමෙන් පිරිහී සිවුරු ආදිය බහුල කොට ඇති බවට හැරී සිටිමින් මනුෂ්‍ය ධර්මයට වැඩිවූ ආයාසිභාවය ඇති කිරීමට සමථී නුවණක් ලබන්නෙහිදැ'යි, කීහ.

,මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි මම පස්වග මහණුන්ට මෙසේ කියෙමි, 'මහණෙනි, තථාගතතෙම විචරාදිය බහුල කොට ඇත්තෙක් නොවේ. වියාසී කිරීමෙන් පිරිහුණේ නොවේ, බාහුලික බවට වැටුණේ නොවේ. මහණෙනි, තථාගත තෙම රහන්ය. සමාසක් සම්බුද්ධය. ධම්මුච්ඡායට කන් නමවි. නිව්චාණය අවබෝධ කරන ලදී. මම අනුශාසනා කරමි. මම ධර්මය දෙශනා කරමි. අනුශාසනය පරිදි පිලිපදිමින් කුලපුත්‍රයෝ යම් නිව්චාණයක් පිණිස මැනවින් ගිහිගෙන් නික්ම ගාසනයෙහි පැවිදි වෙත්ද මාගී බුහුම වයාභාව කෙලවර කොට ඇති නිරුත්තරවූ ඒ නිව්චාණය මේ ආත්මයෙහි තුමු නුවණින් දැන, ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරවියයි' කියෙමි.

,මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි මම පස්වග මහණුන්ට මෙසේ කියෙමි. මා විසින් මීට පෙර මෙබන්දක් කියන ලදැයි දන්න හුද නැත ස්වාමිනි, 'මහණෙනි, තථාගතතෙම විචරාදිය බහුල කොට ඇත්තෙක් නොවේ. වියාසී කිරීමෙන් පිරිහුණේ නොවේ, බාහුලික බවට වැටුණේ නොවේ. මහණෙනි, තථාගත තෙම රහන්ය. සමාසක් සම්බුද්ධය. ධම්මු ඉච්ඡායට කන් නමවි, නිව්චාණය අවබෝධ කරන ලදී. මම අනුශාසනා කරමි. මම ධර්මය දෙශනා කරමි. අනුශාසනය පරිදි පිලිපදිමින් කුලපුත්‍රයෝ යම් නිව්චාණයක් පිණිස ශ්‍රද්ධාවෙන් ගිහිගෙන් නික්ම ගාසනයෙහි පැවිදි වෙත්ද මාගී බුහුම වයාභාව කෙලවර කොට ඇති නිරුත්තරවූ ඒ නිව්චාණය මේ ආත්මයෙහි තුමු නුවණින් දැන, ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරවියයි' කියෙමි.

17. ,මහණෙනි, මා බුදුවූ බව පස්වග මහණුන් හට අගවන්නට මම සමරුව විමි. මම හික්ෂුන් දෙනමකට අවවාද කරමි. හික්ෂුන් තුන් නමක් පිටු පිණිස හැසිරෙත්. තුන් නම පිටු පිණිස හැසිර යමක් ගෙනෙත්ද එයින් අපි සදෙන යැපෙමු. මහණෙනි, හික්ෂුන් තුන් නමකට අවවාද කරමි. හික්ෂුහු දෙනමක් පිටු පිණිස හැසිරෙත්. හික්ෂුන් දෙනම පිටු පිණිස හැසිර යමක් ගෙනෙත්ද එයින් අපි සදෙන යැපෙමු.

,මහණෙනි, ඉක්බිති මා විසින් මෙසේ අවවාද කරණු ලබන්නාවූ අනුශාසනා කරනු ලබන්නාවූ පස්වග හික්ෂුහු ජාතිය ස්වභාව කොට ඇත්තාවූ ජාතිය ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය

දැක, ජාතියක් නැති, අනුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවණ සොයන්නාහු ජාතියක් නැති නිරුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවන් අවබෝධ කලාහුය. තමන් ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තාහු ජරාව ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැක, ජරාවක් නැති, අනුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවන් සොයන්නාහු ජරාවක් නැති නිරුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවන් අවබෝධ කලාහුය. තමන් ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තාහු ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැක, ව්‍යාධියක් නැති, අනුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවන් සොයන්නාහු ව්‍යාධියක් නැති නිරුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවන් අවබෝධ කලාහුය. තමන් මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තාහු මරණය ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැක, මරණයක් නැති, අනුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවන් සොයන්නාහු මරණයක් නැති නිරුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවන් අවබෝධ කලාහුය. තමන් ශෝකය ස්වභාව කොට ඇත්තාහු ශෝකය ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැක, ශෝකයක් නැති, අනුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවන් සොයන්නාහු ශෝකයක් නැති නිරුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවන් අවබෝධ කලාහුය. තමන් කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇත්තාහු කෙලෙස් සහිත බව ස්වභාව කොට ඇති දෙයෙහි දෝෂය දැක, කෙලෙස් නැති, අනුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවන් සොයන්නාහු කෙලෙස් නැති නිරුත්තරවූ සතර යොගයන්ගෙන් මිදුණාවූ නිවන් අවබෝධ කලාහුය. ඔවුනට අපගේ රහත් ඵලය නොසෙලවිය හැකිය. මේ අන්තිම ජාතියය, නැවත ඉපදීමක් නැත යන ඥාන දර්ශනය පහළවිය.

18. ,මහණෙනි, මේ කාම ගුණ පසකි. කවර පසක්ද යත් ? ඇසින් බලා දකියුනු ඉෂ්ටවූ කැමති වන්නාවූ මන වඩන්නාවූ ප්‍රිය ස්වභාවය ඇත්තාවූ ඇලීමෙන් යුක්තවූ ඇලුම් කටයුතුවූ යම් රූපයෝ වෙත්ද, කණින් අසා දකියුනු ඉෂ්ටවූ කැමති වන්නාවූ මන වඩන්නාවූ ප්‍රිය ස්වභාවය ඇත්තාවූ ඇලීමෙන් යුක්තවූ ඇලුම් කටයුතුවූ යම් ශබ්දයෝ වෙත්ද, නාසයෙන් විඳ දකියුනු ඉෂ්ටවූ කැමති වන්නාවූ මන වඩන්නාවූ ප්‍රිය ස්වභාවය ඇත්තාවූ ඇලීමෙන් යුක්තවූ ඇලුම් කටයුතුවූ යම් ගන්ධයෝ වෙත්ද, දිවෙන් දැනගත යුතුවූ ඉෂ්ටවූ කැමති වන්නාවූ මන වඩන්නාවූ ප්‍රිය ස්වභාවය ඇත්තාවූ ඇලිය යුතුවූ ඇලුම් කටයුතුවූ යම් රසයෝ වෙත්ද, කයින් දකියුනු ඉෂ්ටවූ කැමති වන්නාවූ මන වඩන්නාවූ ප්‍රිය ස්වභාවය ඇත්තාවූ ඇලීමෙන් යුක්තවූ ඇලුම් කටයුතුවූ යම් ප්‍රෂ්ටව්‍යයෝ වෙත්ද, මහණෙනි, මොහු වනාහි පඤ්චකාම ගුණයෝය.

19. ,මහණෙනි, යම්කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ මේ පංචකාමයෙහි බැඳුණාහු, මුර්ජා වූවාහු, ගැළුණාහු, දෝෂය නොදක්නාහු, එයින් බැහැර වන කල්පනාව නැත්තාහු කාමයන් සේවනය කරත්ද, ඔවුහු විපත්තියට පැමිණියාහුය, විනාශයට පැමිණියාහුය, මාරයා විසින් කැමති පරිද්දක් කළ හැකි බවට පැමිණියාහුයයි දකියුනුය. මහණෙනි, වනයෙහි මුවෙක් බඳනා ලද්දේ මලපුටු මතුයෙහි වැහිර සිටිද, ඔහු විපත්තියට පැමිණියේය. විනාශයට පැමිණියේය, වැද්දා විසින් කැමති දෙයක් කළ හැකි බවට පැමිණියේය. වැද්දා එන කල්හි කැමති තැනකට නොයා හැක්කේ යයි දකියුනුය.

,මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම්කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ මේ පංචකාමයෙහි බැඳුණාහු, මුර්චා වූවාහු, ගැළුණාහු, දොෂය නොදක්නාහු, එයින් බැහැර වන කල්පනාව නැත්නාහු කාමයන් සේවනය කරන්ද, ඔවුහු විපත්තියට පැමිණියාහුය, විනාශයට පැමිණියාහුය, මාරයා විසින් කැමති පරිද්දක් කළ හැකි බවට පැමිණියාහුයයි දනියුතුය.

මහණෙනි, යම්කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ මේ පංචකාමයෙහි නොබැඳුණාහු, මුර්චා නොවූවාහු, නොගැළුණාහු, වරද දක්නා සුලුවූවාහු, එයින් මිදෙන කැමැත්ත ඇත්නාහු මේ පස්කම් සැප අනුභව කරන්ද, ඔවුහු විපත්තියට නොපැමිණියාහුය, විනාශයට නොපැමිණියාහුය, මාරයා විසින් කැමති පරිද්දක් නොකළ හැකි බවට පැමිණියාහුයයි දනියුතුය.

මහණෙනි, වනයෙහි වාසය කරන මුවෙක් නොබඳින ලද්දේ මලසුදු මතුයෙහි වැනිර සිටිද ඔහු විපත්තියට නොපැමිණියේය. විනාශයට නොපැමිණියේය, වැද්දා කැමති පරිද්දක් කළ හැකි බවට නොපැමිණියේය. වැද්දා එනවිට කැමති තැනකට යන්නේයයි දනියුතුය.

මහණෙනි, එසේම යම් ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ මේ පංචකාමයෙහි නොබැඳුණාහු, මුර්චා නොවූවාහු, නොගැළුණාහු, වරද දක්නා සුලුවූවාහු, එයින් මිදෙන කැමැත්ත ඇත්නාහු මේ පස්කම් සැප අනුභව කරන්ද, ඔවුහු විපත්තියට පත් නොවූවාහුය, විනාශයට පත් නොවූවාහුය, මාරයා කැමති පරිද්දක් කළ නොහැකි බවට පැමිණියාහුයයි දනියුතුය.

මහණෙනි, යම්සේ වනයෙහි හැසිරෙන මුවෙක් නිභියව යයි නම් නිර්භයව සිටියි නම්, නිර්භයව හිඳියි නම්, නිර්භයව නිදාගනියි නම්, ඊට හේතු කවරේද ? මහණෙනි, වැද්දාට අසුනොවීමයි.

20. ,මහණෙනි, එසේම මහණ තෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වම විතකී සහිතවූ විචාර සහිතවූ විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සැප ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද මහණෙනි, මේ මහණතෙම මාරයා අතට කෙළේයයිද මාරයාගේ ඇස පිහිටක් නැති සේ නසා පාපි මාරයාගේ නොදැක්මට පැමිණියේයයිද කියනු ලැබේ.

මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම විතකී විචාර දෙක සංසිදීමෙන් අධ්‍යාත්මයෙහි මනා පැහැදීම ඇති කරන්නාවූ හිත පිලිබඳවකඟ බව ඇති විතකී විචාර රහිතවූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සැප ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි නම්, මහණෙනි, මේ මහණතෙම මාරයා අතට කෙළේයයිද මාරයාගේ ඇස පිහිටක් නැති සේ මාරයාගේ ඇස නසා පාපි මාරයාගේ නොදැක්මට පැමිණියේයයිද කියනු ලැබේ.

මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ප්‍රීතියෙහි නොඇල්මෙන් උපෙක්ඛාව ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, යහපත් නුවණ ඇත්තේ කයින්ද සැපයක් විඳියි. යම් ධ්‍යානයක් පිලිබඳව උපෙක්ඛාවෙන් යුක්තවූයේ සිහි ඇත්තේ සැපයෙන් යුක්තව වාසය කරන්නේ යයි ආයෂියෝ කියන්ද ඒ තුන්වැනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි නම් මහණෙනි, මේ මහණතෙම මාරයා අතට කෙළේයයිද මාරයාගේ ඇස පිහිටක් නැතිසේ විනාශ කොට මාරයාගේ නොදැක්මට පැමිණියේ යයිද කියනු ලැබේ.

මහණෙනි, නැවතද මහණතෙමේ සෑප දුරුකිරීමෙන්ද දුක් දුරුකිරීමෙන්ද පළමුකොටම සොම්නස් දොම්නස් දෙක නැතිකොට දුක්ද නොවූ සෑපද නොවූ උපෙක්‍ෂාවෙන් හා සිහයෙන් පිරිසුදු සතරවැනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි නම්, මහණෙනි, මේ මහණතෙම මාරයා අපට කෙළේයයිද පිහිටක් නැතිසේ මාරයාගේ ඇස නසා මාරයාගේ නොදැක්මට පැමිණියේ යයිද කියනු ලැබේ.

21. ,මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම සච්ඡුකාරයෙන්ම රූප සංඥාවන් ඉක්ම වීමෙන් ගැටීම් සංඥා පහකිරීමෙන් විවිධ සංඥාවන් මෙතෙහි නොකිරීමෙන් ආකිංශය අනන්තයයි ආකිංශානඤ්චායනන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි නම්, මහණෙනි, මේ මහණ තෙම මාරයා අපට කෙළේයයිද පිහිටක් නැතිසේ මාරයාගේ ඇස විනාශ කොට මාරයාගේ නොදැක්මට පැමිණියේ යයිද නියනු ලැබේ.

,මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම සච්ඡුකාරයෙන් ආකාංශානඤ්චායනනය ඉක්මවා විඤ්ඤානය අනන්තයයි විඤ්ඤාණඤ්චායනනයට පැමිණ වාසය කරයි නම්, මහණෙනි, මේ මහණ තෙම මාරයා අපට කෙළේයයිද, පිහිටක් නැතිසේ මාරයාගේ ඇස විනාශ කොට මාරයාගේ නොදැක්මට පැමිණියේ යයිද කියනු ලැබේ.

මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම සච්ඡුකාරයෙන් විඤ්ඤාණඤ්චායනනය ඉක්මවා කිසිවක් නැතැයි ආකිඤ්චඤ්ඤායනනයට පැමිණ වාසය කරයි නම්, මහණෙනි, මේ මහණ තෙම මාරයා අපට කෙළේයයිද, පිහිටක් නැතිසේ මාරයාගේ ඇස විනාශ කොට මාරයාගේ නොදැක්මට පැමිණියේ යයිද කියනු ලැබේ.

මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම සච්ඡුකාරයෙන් ආකිඤ්චඤ්ඤායනනය ඉක්මවා තෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනයට පැමිණ වාසය කරයි නම්, මහණෙනි, මේ මහණ තෙම මාරයා අපට කෙළේයයිද, පිහිටක් නැතිසේ මාරයාගේ ඇස විනාශ කොට මාරයාගේ නොදැක්මට පැමිණියේ යයිද නියනු ලැබේ.

මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම සච්ඡුකාරයෙන් තෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනය ඉක්මවා සඤ්ඤාවෙදයින නිරොධයට පැමිණ වාසය කරයි නම්, විදගීනා නුවණින් දැක ඔහු විසින් ආශ්‍රවයෝ ක්‍ෂය කරන ලද්දාහු වෙත්ද, මහණෙනි, මේ මහණ තෙම මාරයා අපට කෙළේයයිද, පිහිටක් නැතිසේ මාරයාගේ ඇස විනාශ කොට මාරයාගේ නොදැක්මට පැමිණියේ යයිද නියනු ලැබේ.

හෙතෙම ලොකයෙහි නෂ්ණාවෙන් එතෙර වූයේය. හෙතෙම සැක නැතිව යයි. සැක නැතිව සිටියි. සැක නැතිව හිඳියි. සැක නැතිව සයනය කරයි. ඊට හේතු කවරේද ? මහණෙනි, මාරයාට අසු නොවීමයි.,

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළහ. සතුටු සිත් ඇති ඒ හික්මුණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාවට විශේෂයෙන් සතුටු වූහ.

හයවෙනිවූ අරියපරියේසන සූත්‍රය නිමි. (3 - 6)